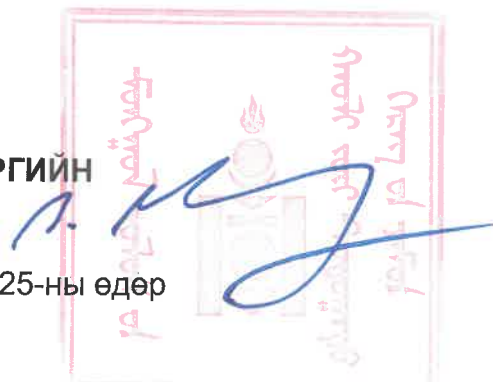

**БАТЛАВ.
ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД ХЭРГИЙН
САЙД**

2025 оны 08 дугаар сарын 25-ны өдөр

Л.МӨНХБААТАР

ГЭР БҮЛИЙН ХЭРЭГ ШҮҮХЭД ХЯНАН ШИЙДВЭРЛЭХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ

Нэг.Хуулийн төсөл боловсруулах үндэслэл, шаардлага

1.1.Хууль зүйн үндэслэл, шаардлага

Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 18 дугаар тогтоолоор Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Хүүхдийн эрхийн хороо, Эрүү шүүлтийн эсрэг хорооноос гаргасан зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх зорилгоор эрүүгийн гэмт хэрэгт холбогдсон өсвөр насны хүүхдийн хэргийг хянан шийдвэрлэх дагнасан шүүхийн тогтолцоог бүрдүүлэх талаар судалж, Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны хаврын ээлжит чуулганы хугацаанд Монгол Улсын Их Хурлын Хууль зүйн байнгын хорооны хуралдаанд танилцуулахыг Монгол Улсын Засгийн газарт даалгасан.

Үүний дагуу Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрийн чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар батлагдсан Шүүх байгуулах тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн Гурав дахь хэсгийн 1 дэх заалтад Гэр бүл, хүүхдийн хэргийн давж заалдах шатны шүүх, 2 дугаар зүйлийн Дөрөв дэх хэсгийн 1 дэх заалтад Нийслэл дэх Гэр бүл, хүүхдийн хэргийн анхан шатны тойргийн шүүхийг тус тус байгуулахаар заасан.¹

Шүүх байгуулах тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлд тус зохицуулалтыг 2026 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөхөөр заасан.²

Түүнчлэн “Хууль баталсантай холбогдуулан авах зарим арга хэмжээний тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрийн 68 дугаар тогтоолын 4-т нийслэлд Гэр бүл, хүүхдийн хэргийн анхан шатны тойргийн болон давж заалдах шатны шүүх байгуулсантай холбогдуулан эрүү, иргэний хэргийг хянан шийдвэрлэх хууль тогтоомжид холбогдох зохицуулалтыг тусган Монгол Улсын Их Хурлын 2025 оны хаврын ээлжит чуулганы хугацаанд өргөн мэдүүлэхийг даалгасан болно.

1.2.Практик хэрэгцээ, шаардлага

Гэр бүлийн хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн төслийг боловсруулах дараах практик хэрэгцээ, шаардлага үүсээд байна. Үүнд:

¹ <https://legalinfo.mn/mn/detail?lawId=17140721145671>

² <https://legalinfo.mn/mn/detail?lawId=17140721217671>

1/Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн “Гэр бүлийн холбогдолтой хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа” Арван хоёрдугаар бүлгээр гэр бүлийн холбогдолтой хэргийг хянан шийдвэрлэх ажиллагааг зохицуулж байна.

Гэвч уг бүлэг нь зөвхөн гэрлэлт цуцлуулах тухай болон түүнтэй холбоотой хүүхдийн асрамж, тэтгэлэг гаргуулах гэх зэрэг нэхэмжлэлийн үндсэн дээр хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа явуулах журмаас бүрддэг бөгөөд харин бусад гэр бүлийн холбогдолтой хэргийн төрлийг хамруулаагүй байгаа нь гэр бүлийн хэргийг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны онцлогт нийцсэн зохицуулалт дутагдалтай байгааг харуулж байна.

Тухайлбал, Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуульд “гэр бүлийн холбогдолтой хэрэг”, “гэр бүлийн эрх зүйн харилцаанаас үүссэн маргаан” гэх мэт өөр өөр нэр томъёог заасан байдаг төдийгүй зарим гэр бүлийн хэрэг болох хүүхдийн эцэг, эхийг тогтоох, эцэг, эх байх эрхийг хасах, хязгаарлах, сэргээх, хүүхэд үрчилснийг хүчингүйд тооцох зэргийг онцгой ажиллагааны журмаар шийдвэрлэх хэрэг гэж тодорхойлсон.

Олон улсын туршлагаас үзвэл, 1949 онд Япон Улсад байгуулагдсан гэр бүлийн хэргийн дагнасан шүүх нь Азийн хамгийн анхны гэр бүлийн хэргийн дагнасан шүүх болж байгуулагдаж байсан бөгөөд Personal Status Litigation Act буюу Гэр бүлийн хэргийг хянан шийдвэрлэх хуулиар гэр бүлийн хэрэгт тохирсон онцлог процесс ажиллагааг зохицуулдаг байна.³

Түүнчлэн Бүгд найрамдах Солонгос Улс /БНСУ/-д 1963 онд Сөүл хотын гэр бүлийн хэргийн дагнасан шүүх байгуулагдсан нь Япон Улсын дараа орох анхны гэр бүлийн дагнасан шүүх болно. Тус шүүх нь Family Litigation Act буюу Гэр бүлийн хэрэг хянан шийдвэрлэх бие даасан хуульд гэр бүлийн хэргийг хянан шийдвэрлэх онцлог зохицуулалтыг бий болгосон.

Ийнхүү гэр бүлийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны онцлог зохицуулалтыг гэр бүлийн хэрэг хянан шийдвэрлэх бие даасан хуульд тусгасан байх ба уг хуульд зохицуулаагүй харилцааг иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх процессын хуулиар зохицуулдаг байдал нийтлэг ажиглагдаж байна.⁴

Дээрх улсуудын гэр бүлийн хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх хуулиудад “гэр бүлийн хэрэг” гэдэгт гэрлэлт цуцлалт, түүнтэй холбоотой хүүхдийн тэтгэлэг гаргуулах, хүүхдийн асрамжийг хэнд үлдээх, дундын эд хөрөнгийг хуваах зэрэг хэргээс гадна үрчлэлт, асран хамгаалалт, харгалзан дэмжлэг тогтоох, хүчингүй болгох, хүүхдийн эцэг, эхийг тогтоох, гэрлэлт хүчин төгөлдөр бусад тооцох, гэрлэлт цуцлалтыг хүчин төгөлдөр бусад тооцох зэрэг олон төрлийн хэргийг хамруулдаг байна.⁵

Мөн БНСУ-ын хувьд litigious cases буюу мэтгэлцээн бүхий, non-litigious cases буюу мэтгэлцээнгүй хэрэг гэж нийт харьяаллын хэргийг 2 ангилж, 5 дэд хэсэг (А-Е)-т хувааж жагсаасан. Өөрөөр хэлбэл, мэтгэлцээнтэй хэрэг, мэтгэлцээнгүй хэрэгт ялгамжтай процессын журам хэрэглэгддэг бөгөөд мэтгэлцээнтэй хэрэгт иргэний процессын хуулийн зохицуулалт, мэтгэлцээнгүй хэргийг Non-Contentious Case

³ <https://www.japaneselawtranslation.go.jp/en/laws/view/4178/en>

⁴ https://elaw.klri.re.kr/eng_service/lawView.do?hseq=1081&lang=ENG

⁵ Personal Status Litigation Act Japan 2003, 2 дугаар зүйл. Family Litigation Act 2007, 2 дугаар зүйл.

Procedure Act буюу Мэтгэлцээнгүй хэргийг шийдвэрлэх процессын хуулийг хэрэглэдэг байна.

Дээрх дурдсан В, С, Е ангиллын хэргүүд нь conciliation-precondition principle зарчим хэрэгждэг буюу эвлэрүүлэн зуучлалаар заавал орох гэрлэлт цуцлалт, түүнтэй холбоотой хүүхдийн асрамж, тэтгэлэг, дундын эд хөрөнгө хуваах, хамтын амьдрал байсан эсэхийг тогтоох, гэрлэлт цуцлалтын улмаас учирсан хохирлыг нөхөн төлүүлэх зэрэг хэргүүд болно.

Харин А, D ангиллын хэрэг болох гэрлэлт, гэрлэлт цуцлалтыг хүчингүйд тооцох, сураггүй алга болсонд тооцох, сураггүй алга болсонд тооцсоныг хүчингүйд тооцох, овог нэр тогтоох, үрчлэлт, асран хамгаалалт, харгалзан дэмжлэг, гэрлэлтийн гэрээнд өөрчлөлт оруулах, өв гэрээслэл зэрэг нь эвлэрүүлэн зуучлал шаардлагагүй буюу эвлэрүүлэн зуучлалын бус хэрэг байдаг.

Иймд хуулийн төслөөр “гэр бүлийн хэрэг”-ийн төрлийг өргөжүүлж, ангилан, эвлэрүүлэн зуучлалаар заавал орох хэргийг тодорхойлж, тэдгээрийн онцлогт нь тохирсон процессыг боловсронгуй болгох шаардлагатай байна.

2/Гэр бүлийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд диспозитив зарчмаас гадна хүүхдийн хууль ёсны дээд эрх, ашиг сонирхол /best interest of the child/-ыг тэргүүн ээлүид хамгаалах зорилгоор гэр бүлийн нөхцөл байдлыг нарийн шалган тогтоох /fact finding/ ажиллагаа хийгддэг.

Тодруулбал, Япон, БНСУ зэрэг гэр бүлийн дагнасан шүүхтэй улсуудад, гэр бүлийн хэрэг хянан шийдвэрлэх шүүгч өөрийн санаачилгаар захирамж гарган гэр бүлийн нөхцөл байдлын шинжээч /family investigator/-ээр гэр бүлийн нөхцөл байдлыг шинжлэн судлуулж, үнэлгээний тайлан гаргуулах, ач холбогдол бүхий бусад шаардлагатай мэдээллийг холбогдох байгууллагаас гаргуулан авах зэрэг бүрэн эрхтэй байдаг.

Энэхүү гэр бүлийн нөхцөл байдлын шинжээч гэр бүлийн нөхцөл байдлыг нягтлан шалгаж, маргааны шалтгаан нөхцөлийг тогтоож, эвлэрэх боломжтой эсэх, боломжтой бол эвлэрэх арга замыг санал болгох зэргээр шүүгч шийдвэрээ гаргахад шаардлагатай нөхцөл байдлыг тал талаас нь судална.

Уг шинжээч нь шүүхийн ажилтан байх бөгөөд аль ч талд орохгүй, хараат бусаар, асуудлыг тал бүрээс нь судлах үүрэгтэй бөгөөд хуульч бус, нийгмийн ухаан, сэтгэл зүй, боловсрол зэрэг чиглэлийн магистрын зэрэгтэй байх шаардлага тавигддаг.⁶

БНСУ-ын хувьд, А, В ангиллын хэрэгт буюу гэрлэлт цуцлалт, гэрлэлтийг, эсхүл гэрлэлт цуцлалтыг хүчин төгөлдөр бусад тооцох, үрчлэлт зэрэг зарим хэрэгт гэр бүлийн шүүхийн шүүгч шинжлэн судлах ажиллагаа /ex officio fact finding/ явуулдаг. Шүүгч уг үйл ажиллагааг хийхдээ гэр бүлийн нөхцөл байдлын шинжээчийн гэр бүлийн нөхцөл байдлыг шинжлэн судалсан үнэлгээг шийдвэр гаргахдаа харгалзан үздэг.⁷

⁶ IDLO зөвлөх Hyoung-ryul, KIMPresiding Judge, Seoul Family Court-ийн хуулийн төсөл боловсруулахад өгсөн зөвлөмж 2025.

⁷ IDLO зөвлөх Hyoung-ryul, KIMPresiding Judge, Seoul Family Court-ийн хуулийн төсөл боловсруулахад өгсөн зөвлөмж 2025.

Холбооны Бүгд найрамдах Герман улс /ХБНГУ/-д шүүх гэр бүлийн хэргийг хянан шийдвэрлэхдээ гэр бүлийн нөхцөл байдлыг тогтоох зорилгоор хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны явцад зарим шаардлагатай шинжлэн судлах ажиллагааг мөн явуулдаг.⁸

Манай улсын хувьд энэ талаарх зохицуулалт хуульд байхгүй ч Хүүхэд хамгааллын тухай хуульд заасан нөхцөл байдлын үнэлгээг хийлгэж, гэрлэлт цуцлахад харгалзан үзэж байгаа практик байна.

Гэвч энэ нь хүүхдийн эрх ашиг сонирхлыг хангахад тэр бүр хангалттай биш байх бөгөөд зохицуулалтыг зайлшгүй сайжруулах шаардлагатай байна.

Тодруулбал, шүүгч тодорхой хэрэгт, тухайлбал хүүхдийн дээд эрх, ашиг сонирхолыг хангах үүднээс гэрлэлт цуцлахад хүүхдийг хэний асрамжид үлдээх асуудлыг шийдвэрлэхэд зөвхөн талуудын нотлох баримтад тулгуурлах бус өөрийн санаачилгаар гэр бүлийн нөхцөл байдлыг шинжлэн судлах /fact finding/ ажиллагаа явуулах үйл ажиллагааны эрх зүйн орчныг бий болгох шаардлагатай байна.

3/Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуульд шүүхийн шатанд шүүх талуудыг эвлэрүүлэх бүх талын арга хэмжээг авах боловч эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг хэрхэн хийх нарийвчилсан зохицуулалт байхгүй байна.

Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 129 дүгээр зүйлийн 129.1.7 дахь заалтад “Шүүгч шаардлагатай гэж үзвэл гэр бүлийн холбогдолтой хэрэг хянан шийдвэрлэхдээ зохигчид эвлэрүүлэн зуучлалын журмаар эвлэрэх хугацаа заах арга хэмжээг урьдчилан авахаар захирамж гаргаж болно” гэж, мөн хуулийн 132 дугаар зүйлийн 132.5 дахь хэсэгт “Гэрлэгчид шүүхээс эвлэрүүлэх арга хэмжээ авсан хугацаанд эвлэрээгүй бол шүүгч гэрлэлтийг цуцлах шийдвэр гаргана.” гэж зааснаас харахад заавал шүүхийн дэргэдэх эвлэрүүлэн зуучлалд орох, ингэж орох зорилго нь цуцлуулах нэхэмжлэлтэй гэрлэгчдийг гэрлэлтээ цуцлуулахгүй байх буюу бодит утгаараа эвлэрүүлэхэд чиглэж байна.

Ингэснээр гэрлэлт цуцлалтын тохиролцоог талууд эвлэрүүлэн зуучлалын үе шатанд хийлгүйгээр эвлэрүүлэн зуучлалын хугацаа өнгөрөх, шүүх урьдчилсан арга хэмжээний дараа шилжиж ирсэн гэр бүлийн хэргийг хянан шийдвэрлэж, гэрлэлтийг цуцалж байна.

Иймд шүүх хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны явцад эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг тодорхой тохиолдолд явуулах /гэр бүлийг аврах, боломжгүй тохиолдолд маргаантай асуудлаар эвийн тохиролцоо хийлгэх/ эрх зүйн орчин бүрдүүлэх шаардлагатай байна.

Шүүхийн ерөнхий зөвлөлөөс ирүүлсэн шинэчилсэн мэдээллээр, 2021 онд 45,444 иргэний хэрэг шийдвэрлэснээс Гэр бүлийн тухай хуулиар 4690 буюу нийт иргэний хэргийн 10.3 хувийг, 2022 онд нийт шийдвэрлэгдсэн 57,633 иргэний хэргийн 6263 буюу 10.8 хувийг, 2023 онд шийдвэрлэгдсэн нийт 63,407 иргэний хэргийн 5913 буюу 9.3 хувийг Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн Арван хоёрдугаар бүлэг “Гэр бүлийн холбогдолтой хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа”-ны дагуу шийдвэрлэсэн иргэний хэрэг тус тус эзэлж байна. Өөрөөр хэлбэл, Гэр

⁸ ХБНГУ-ын Иргэний процессын хуулийн 125 дугаар зүйл.

бүлийн тухай хуулиар шийдвэрлэгдсэн иргэний хэргийн 5 жилийн дундаж нийт иргэний хэргийн 10.1 хувь байна.

Монгол Улсын хэмжээнд 2016 онд 16,8 мянган хос, 2017-2019 онд жилдээ 20,0-21,0 мянган хос гэрлэлтээ бүртгүүлж байсан бол 2020, 2021 онд тус бүр 14,2 ба 16,1 мянга болж буурчээ. Түүнчлэн 2016 онд 4,0 мянган гэр бүл гэрлэлтээ цуцалсан бол 2020, 2021 онд тус бүр 3,3, 3,4 мянга болж буурчээ.

Гэрлэлт цуцлах хэргийн тухайд, 2020 онд 3015 хэргийг эвлэрүүлэн зуучлалд шилжүүлснээс 88 хувьд нь амжилтгүй, 353-т нь буюу 12 хувьд нь л амжилттай эвлэрсэн байна. 2021 онд 3861 гэрлэлт цуцлах хэргийг эвлэрүүлэн зуучлалд шилжүүлснээс 88 хувьд нь эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа амжилтгүй буюу гэрлэлтийг шүүхийн журмаар цуцлуулахаар болсон байна.

Нөгөөтэйгүүр, Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 132 дугаар зүйлийн 132.4 дэх хэсэгт зааснаар Гэр бүлийн тухай хуульд заасны дагуу гэрлэгчид эвлэрэх боломжгүй буюу гэрлэгчдийн хэн нэгний байнгын хүчирхийлэл дарамтаас болж гэр бүлийн гишүүдийн амь нас, эрүүл мэнд болон хүүхдийн хүмүүжилд ноцтой аюул, хор уршиг учирч болзошгүй, эсхүл учирсан нь тогтоогдсон бол шүүгч эвлэрүүлэх арга хэмжээг авалгүйгээр гэрлэлтийг цуцалж болох ганц тохиолдол байдаг.

Энэхүү тохиолдлын хувьд, гэр бүлийн хүчирхийллийн шинжтэй гэрлэлт цуцлах нэхэмжлэлийг хүлээн авахдаа аливаа шаардлага, цензур, холбогдох нотлох баримтыг шаардаж шалтаг заан буцаахгүй байхад анхаарах хэрэгтэй байгааг судлаачид онцолжээ.⁹

Хүчирхийлэл үйлдэгдсээр байтал нотлохыг шаардаж, гэрлэлт цуцлах нэхэмжлэлийг хүлээж авахгүй байх нөхцлийг Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 132 дугаар зүйлийн 132.4 дэх хэсэг, Гэр бүлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсэг нь бүрдүүлсэн зохицуулалт болж байна.

Иймд гэр бүлийн хүчирхийллийн шинжтэй бол заавал нотлох баримт шаардахгүйгээр хүсэлтийг авч, эвлэрүүлэн зуучлалаар орохыг шаардахгүй болгоно.

Мөн гэр бүлийн хүчирхийллээс гадна, тухайлбал гэрлэгчид тусдаа амьдраад тодорхой хугацаа өнгөрсөн, бага насны хүүхэдгүй, эсхүл өөр хүнээс хүүхэдтэй бөгөөд тусдаа амьдарч байгаа, гэрлэлт цуцлах шийдвэрийг гэрлэгчдийн аль аль нь хүлээн зөвшөөрсөн тохиолдолд шүүхийн өмнөх урьдчилсан арга хэмжээ болох эвлэрүүлэн зуучлалаар заавал орохгүй байх онцлог тохиолдол /exception/-ыг бий болгох шаардлагатай байна.

Хоёр.Хуулийн зорилго, ерөнхий бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ

Гэр бүлийн хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн төслөөр гэр бүлийн хэргийг нэхэмжлэл, хүсэлтээр үүсгэж, шүүхээс хянан шийдвэрлэх, шүүхийн шатанд зарим гэр бүлийн хэрэгт эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа

⁹ Б.Дугармаа, Шүүх дэх эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд тулгамдаж буй асуудал, "Хууль дээдлэх ёс" сэтгүүл, 2019 он, №4, 112 дахь тал.

явуулахтай холбоотой харилцааг зохицуулах бөгөөд дараах байдлаар хуулийн төсөлд холбогдох асуудлыг тусгана. Үүнд:

-Нэгдүгээр бүлэгт нийтлэг үндэслэл буюу хуулийн зорилт, холбогдох хууль тогтоомж, хуулийн үйлчлэх хүрээ, хуулийн зарчмын талаар тусгах бөгөөд эдгээр зохицуулалтын гол зорилго нь хүүхдийн эрх, ашиг сонирхлыг нэн тэргүүнд авч үзэж, хамгаалахад чиглэнэ;

-Хоёрдугаар бүлэгт Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуульд заагаагүй гэр бүлийн хэргийг хянан шийдвэрлэх онцлог зохицуулалтыг тусгана;

-Гуравдугаар бүлэгт шүүхийн шатанд зарим гэр бүлийн хэрэгт эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа явуулах зохицуулалтыг тусгана;

-Дөрөвдүгээр бүлэгт бусад хэсэг буюу дагаж мөрдөх журмыг тус тус тусгана.

Гурав.Хууль батлагдсаны дараа үүсч болох эдийн засаг, нийгэм, хууль зүйн үр дагавар, тэдгээрийг шийдвэрлэх талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний санал

Гэр бүлийн хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн төсөл батлагдсанаар дараах үр дүнд хүрнэ гэж үзэж байна:

- Гэр бүлийн хэргийг хүүхдийн эрх, ашиг сонирхлыг тэргүүн ээлжид хамгаалах буюу гэрлэлт цуцлалт, эцэг, эх байх эрх хасах, хязгаарлахад хүүхэд хохирохгүй байх;

- Гэрлэлт цуцлалт болон холбогдох бусад гэр бүлийн холбогдолтой хэргийг хянан шийдвэрлэхэд хүүхэдтэй холбогдолтой асуудлыг нэхэмжлэл гаргасан эсэхээс үл хамаарч заавал шинжлэн судалж, шийддэг байх;

- Тодорхой тохиолдолд шүүхийн өмнөх урьдчилсан арга хэмжээ болох эвлэрүүлэн зуучлалд заавал хандахгүй байх тохиолдол бий болсноор зөвхөн эвлэрэх боломжтой хэрэгт тус эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа явагдах нөхцөл бүрдэнэ;

- Шүүхийн шатанд шүүгч шаардлагатай гэж үзвэл эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа явуулах процесс бий болно;

- Шүүгч, эвлэрүүлэн зуучлагч нар гэр бүлийн эрх зүйгээр мэргэших, гэр бүлийн нөхцөл байдлын шинжээчийн систем шүүхэд бий болох, цаашлаад эцэг, эхийн хүүхдийн өмнө хүлээх гэр бүлийн хариуцлага дээшлэх зэрэг эерэг үр дагавар бий болно.

Дөрөв.Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон бусад хуультай хэрхэн уялдах, хуулийг хэрэгжүүлэхтэй шинээр боловсруулах, хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах хуулийн талаар

Гэр бүлийн хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн төслийг Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын нэгдэн орсон олон улсын гэрээтэй нийцүүлэн боловсруулах бөгөөд төсөлтэй холбогдуулан Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Эрүүгийн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Монгол Улсын шүүхийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Гэр бүлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төсөл, Хууль батлагдсантай холбогдуулан авах зарим арга хэмжээний тухай Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл тус тус боловсруулна.

---o0o---